

ชื่อหลักสูตร การทอถุงย่าม จำนวน ๔๕ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสะเกษ

ความเป็นมาของหลักสูตร

ถุงย่าม มีความสำคัญกับชีวิตของคนไทยเรามาตั้งแต่อดีต ถุงย่ามนั้นมีลักษณะการใช้งานที่สามารถใช้ได้ทุกเพศทุกวัยและทุกสถานะ ถุงย่ามเป็นจุดศูนย์รวมที่บ่งบอกสถานะหน้าที่ของบุคคลทุกประเภทได้ เช่น ถุงย่ามของชาวไร่ชาวนาจะมีลักษณะแข็งแรงทนทาน มีเทคนิคการทอแบบง่าย ถุงย่ามสำหรับสุภาพสตรี เช่นถุงย่ามสะพายไหล่ ถุงย่ามใส่หมวก ถุงย่ามที่ใส่ชั้น พานต่างๆ เพื่อนำไปทำบุญที่วัด ถุงย่ามของสุภาพบุรุษ ถุงย่ามใส่ลูกกระสุน ถุงย่ามใส่สัมภาระที่เป็นเงินทอง ถุงย่ามของเจ้านายที่มีความวิจิตรบรรจง ถักทอด้วยความยากต้องเรียนรู้ฝึกฝนความชำนาญ เช่น ถุงย่ามลายจก ถุงย่ามผสมดินเงินทอง ถุงย่ามผสมไหมเงินทอง และตลอดจนถุงย่ามของพระภิกษุสงฆ์ ถุงย่ามของเด็กน้อยไปเรียนหนังสือ เป็นต้น ถุงย่ามจะแบ่งตามการใช้งานอีกหลายหลากอีกมากมาย กระนั้นถุงย่ามก็ไม่ได้เสื่อมความนิยม กลับมีการใช้งานที่แพร่หลายขึ้น โดยเฉพาะปัจจุบันมีการรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้าเพื่อที่จะลดภาวะโลกร้อน การใช้ถุงย่ามแทนถุงที่ผลิตจากวัสดุอื่นๆ อีกทั้งยังสามารถอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทยเราที่สืบทอดกันมา ให้มีอยู่คู่คนไทยและก้าวไกลไปสู่สากล ให้ทุกคนได้เห็นว่าคุณย่ามที่มีความสง่างาม และมีการใช้งานได้ดีมาก

สกร.ระดับอำเภอศรีสะเกษ จึงได้จัดการศึกษาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการทอถุงย่ามขึ้น เพื่อให้ประชาชนในตำบลได้เรียนรู้ การทอถุงย่าม และอนุรักษ์สืบทอดต่อไป อีกทั้งสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้ และสามารถนำไปต่อยอดทางการค้าขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้
๒. มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง และเท่าเทียมกัน เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
๓. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
๔. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการทอถุงย่าม
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชีวิตตนเอง

เป้าหมาย

ประชาชนที่สนใจและประชาชนทั่วไปในอำเภอศรีสะเกษ

ระยะเวลา ๔๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี	๑๐	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	๓๕	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

๑. ปฐมนิเทศ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. เพื่อแนะแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	การปฐมนิเทศ	๑. ครู กศน. แนะนำตัวเองและวิทยากร ๒. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	๑ ชม.	-

๒. ช่องทางการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. อธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอถุงย่าม ๒. อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอถุงย่าม ๓. บอกแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอถุงย่าม ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอถุงย่าม ๓. แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๒. วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ ๓. ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก	๓ ชม.	

๓. ทักษะการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเรื่องการทอถุงย่าม ๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีและขั้นตอนในการทอถุงย่าม	๑. วัสดุและอุปกรณ์ในการทอถุงย่าม ๒. วิธีและขั้นตอนในการทอถุงย่าม	๑. ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ๒. วิทยากรอธิบายวัสดุและอุปกรณ์ในการทอถุงย่าม ๓. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการทอผ้า - สืบเส้นด้ายยืนเข้ากับแกนม้วนด้ายยืน - ร้อยปลายด้ายแต่ละเส้นเข้าในตะกอกแต่ละชุด - ฟันหวี ดึงปลายเส้นด้ายยืนทั้งหมดม้วนเข้ากับแกนม้วนผ้าอีกด้านหนึ่ง - ปรับความตึงหย่อนให้พอเหมาะ กรอด้ายเข้ากระสวยเพื่อใช้เป็นด้ายพุ่ง - เริ่มการทอโดยที่แบ่ง เส้นด้ายยืนชุดที่ ๑ จะถูกแยก ออกและเกิดช่องว่างสอดกระสวยด้ายพุ่งผ่าน	๓ ชม.	๓๕ ชม.

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			- สลับตะกอนชุดที่ ๑ ยกตะกอนชุดที่ ๒ สอดกระสวยด้วยฟุ้งกลับ ทำสลับกันไปเรื่อย ๆ ๔. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ๕. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติต่อจนสำเร็จ		

๔. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถควบคุมคุณภาพสินค้าได้ ๒. เพื่อให้มีความรู้มีทักษะการบริหารจัดการตลาดได้ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลลูกค้า	๑. ด้านคุณภาพ ๒. ด้านการตลาด ๓. ฐานข้อมูลลูกค้า	๑. วิทยากรอธิบายให้ความรู้ ๒. ผู้เรียนจดบันทึก ๓. ผู้เรียนร่วมสรุปองค์ความรู้ ๔. ผู้เรียนจัดทำแผนงานการประกอบอาชีพ	๑ ชม.	

๕. โครงการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการเขียนโครงการประกอบอาชีพ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์กับอาชีพอื่นๆได้	๑. ความหมายของโครงการประกอบอาชีพ ๒. การเขียนโครงการประกอบอาชีพ ๓. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการประกอบอาชีพ	๑. วิทยากรอธิบายความสำคัญของการจัดทำโครงการประกอบอาชีพ ๒. ผู้เรียนฝึกเขียนโครงการประกอบอาชีพ	๒ ชม.	

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อของจริง
๒. วัสดุอุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

๑. ภาคทฤษฎี ร้อยละ ๒๐
  - ใบงาน ๑๐ คะแนน
  - แบบทดสอบ ๑๐ คะแนน
๒. ภาคปฏิบัติ ร้อยละ ๘๐
  - ความประณีตสวยงาม ๔๐ คะแนน
  - ความคิดสร้างสรรค์ ๓๐ คะแนน
  - สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ๑๐ คะแนน

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

เอกหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร
ใบวุฒิบัตร

ลงชื่อ..........ผู้เสนอ
(นางสิริเยม เผ่าเสรีพงษ์)

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบ
(นายไชยา บุญเกิด)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติ
(นางสาวจิรวรรณ จันทไชย)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษาระดับอำเภอเมืองสุโขทัย
รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษาระดับอำเภอศรีสำขาลัย